КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИННОВАЦИЯ МИНИСТРЛИГИ

С. Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университети

Филология факультети

Чет тилдер кафедрасы

«МАКУЛДАШЫЛДЫ»	«БЕКИТЕМИН»
Окуу башкармалыгынын башчысы	Академиялык иштер боюнча
_____ Ж.Ж. Усубалиева	проректор_____К.О. Омурова
«_5_» _09_____20_25_-ж.	«_05_» _09_____20_25_-ж.

ТЕОРИЯЛЫК ФОНЕТИКА ДИСЦИПЛИНАСЫНЫН ЖУМУШЧУ ПРОГРАММАСЫ

Даярдоонун багыты: 550300 – Филологиялык билим берүү

Даярдоонун профили: англис тили жана адабияты

Бүтүрүүчүнүн квалификациясы: бакалавр

Окутуу формасы: күндүзгү

НАРЫН – 2025

1. Жумушчу программа КР ББжИМнин 2015-жылдын 15-сентябрындагы №1179/1 Буйругу менен бекитилген 550300 – Филологиялык билим берүү даярдоо багыты боюнча ЖКББ МББСнын талаптарына ылайык түзүлгөн.

2. Окуу-усулдук комплексти түздү.

«Чет тилдер» кафедрасынын окутуучусу	_____ (колу)	Мамбеталиева Айзада Мукамбетовна

3. Чет тилдер кафедрасынын 2025-жылдын «02» 09 № 2 протоколу менен **ЖАКТЫРЫЛГАН**.

Кафедра башчысы, педагогика илимдеринин кандидаты, доцент	_____ (колу)	Эгимбаева Жаныл Болоткановна

4. Филология факультетинин кеңешинин отурумунда 2025-жылдын «03» 09 № 1 протоколу менен **ЖАКТЫРЫЛГАН**.

Факультеттин деканы, педагогика илимдеринин кандидаты, доцент	_____ (колу)	Таштанкулова Жеңишкүл Жээнчороевна

1. АННОТАЦИЯ

«Теориялык фонетика» дисциплинасы англис тили жана адабияты адистигинин 2-курстун студенттеринин англис тилинде сүйлөө, угуу жана жазуу компетенцияларын өнүктүрүүгө багытталган. Бул курс студенттерге англис тилинде үн системасын, фонемдерди, айтылыш жана интонацияны, сөздөрдүн жана сүйлөмдөрдүн темпин, ритмин жана басымдын негиздерин түшүнүүгө мүмкүнчүлүк берет.

Дисциплина студенттерди төмөнкү жөндөмдөр менен камсыз кылат:

- Англис тилинде фонетикалык системаны түшүнүү жана талдоо
- Айтылышты туура жана ачык аткаруу
- Интонацияны, ритмди жана сөз басымын туура колдонуу
- Угуучулук жана сүйлөө маданиятын өнүктүрүү
- Фонетикалык түшүнүктөрдү практикалык контекстте колдонуу

Бул дисциплина келечектеги англис тили мугалимдерин, котормочуларды, лингвист-изилдөөчүлөрдү жана тил чөйрөсүндө иштей турган адистерди даярдоого багытталган. Курс теориялык материалдарды практикалык көнүгүүлөр менен айкалыштырып, студенттерге англис тилинде натыйжалуу жана профессионалдуу сүйлөө, угуу жана талдоо жөндөмдөрүн өздөштүрүүгө мүмкүндүк берет.

2. ДИСЦИПЛИНАНЫ ӨЗДӨШТҮРҮҮНҮН МАКСАТЫ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

Дисциплинаны өздөштүрүүнүн максаты

«Теориялык фонетика» дисциплинасын өздөштүрүүнүн негизги максаты – англис тилинин үндүк системасын терең түшүнүп, студенттерде үн чыгаруу, айтылыш, интонация, ритм жана стресстин теориялык жана практикалык көндүмдөрүн өнүктүрүү. Бул максат студенттерди келечектеги кесиптик ишмердүүлүктө, атап айтканда мугалимдик, котормочулук жана лингвисттик изилдөөлөрдө англис тилин эффективдүү колдонууга даярдоого багытталган.

Дисциплинаны өздөштүрүүнүн милдеттери

Бул максатка жетишүү үчүн төмөнкү милдеттер белгиленет:

- **Фонетикалык билимдерди берүү:**
  - Англис тилинин үндүк системасы, фонемдер жана алардын айтылыш эрежелери менен тааныштыруу.
  - Сөздөрдүн жана сүйлөмдөрдүн айтылышындагы негизги принциптерди түшүндүрүү.
- **Айтылыш жана интонация көндүмдөрүн өнүктүрүү:**
  - Студенттерде туура жана ачык айтылыш көндүмдөрүн калыптандыруу.
  - Интонация, ритм жана сөз басымын туура колдонуу менен сүйлөө маданиятын өнүктүрүү.

- **Практикалык көндүмдөрдү калыптандыруу:**
  - Фонетикалык талдоо жүргүзүү жана теориялык билимди практикалык көнүгүүлөрдө колдонуу.
  - Англис тилинде сөздөрдү, сөз айкаштарын жана сүйлөмдөрдү туура жана табигый айтууга үйрөтүү.
- **Сүйлөө маданиятын жана угуу жөндөмүн өнүктүрүү:**
  - Студенттерде англис тилинде коммуникациялык компетенцияны калыптандыруу.
  - Тыңдоо көндүмдөрүн өркүндөтүү, туура интонация жана стресс менен туура түшүнүү.
- **Кесиптик компетенцияны өнүктүрүү:**
  - Студенттерди келечектеги мугалим, котормочу же лингвист катары кесиптик деңгээлде англис тилинде үн чыгарууга жана аналитикалык иш-аракеттерди жүргүзүүгө даярдоо.

3. ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫНЫН БӨЛҮМДӨРҮНҮН МАЗМУНУ

Дисциплинанын мазмунун чагылдыруучу, окуу иштеринин түрлөрү боюнча түзүмдөлгөн жана окуу планына ылайык алардын көлөмдөрүн көрсөткөн тематикалык план берилген. Студенттерден мына ошол мазмунду толук өлчөмдө өздөштүрүү талап кылынат.

4. ДИСЦИПЛИНАНЫ ОКУТУУНУН БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН ӨЗДӨШТҮРҮҮНҮН НАТЫЙЖАЛАРЫ МЕНЕН КАТНАШТЫРЫЛГАН МЕРЧЕМДЕЛГЕН НАТЫЙЖАЛАРЫ

550300 –Филологиялык билим берүү боюнча даярдалган орто кесиптик билим берүү НББПнын максат-милдеттерине жана ЖКББ МББСда көрсөтүлгөн кесиптик ишмердүүлүктүн милдеттерирне ылайык, жалпы илимий (ЖИК) жана кесиптик компетенцияларга (КК) ээ болууга тийиш. “Чет тили” курсу окуу дисциплинасын өздөштүрүүнүн натыйжасында калыптандырылуучу компетенциялардын тизмеси томондогучо көрсөтүлгөн.

Дисциплинаны өздөштүрүүнүн натыйжасында калыптандырылуучу компетенциялар Жадыбал №1

Коду	Компетенциянын мазмуну
ЖК-10	мамлекеттик жана кызмат тилдеринде оозеки жана жазуу баарлашуусун логикалык жактан туура, жүйөлүү жана так курууга жөндөмдүү, чет тилдердин биринде социалдык баарлашуу деңгээлинде билүү.
КК-16	кесиптик жана инсандык өнүгүүдө маселелерди өз алдынча аныктай билүү, өзүн-өзү өнүктүрүүдө педагогикалык иштеп чыгуулардын түрү катары отчётторду, рефераттарды жана докладдарды түзүү мүмкүнчүлүгүнө ээ.

Аталган дисциплинаны окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында студенттерде калыптандырылуучу компетенциялар жана алардын түзүүчүлөрү 2-жадыбалда көрсөтүлгөн.

2-жадыбал. Дисциплинаны окуп-үйрөнүүнүн натыйжасында калыптандырылуучу компетенциялар жана алардын түзүүчүлөрү

Коду	Компетенциянын аталышы	Компетенциянын түзүүчүлөрү	
ЖК-10	мамлекеттик жана кызмат тилдеринде оозеки жана жазуу баарлашуусун логикалык жактан туура, жүйөлүү жана так курууга жөндөмдүү, чет тилдердин биринде социалдык баарлашуу денгээлинде билүү.	Билет:	коммуникативдик компетенттүүлүгүн калыптандыруу, ээ болгон сөз байлыгын колдонуу менен ар кандай формаларда жана ар түрдүү темаларда чет тилинде баарлашуу мүмкүнчүлүгүн;
		Кыла алат:	Чет тилинде ар түрдүү текстти мазмунун түшүнө алат;
		Ээ болот	Тилдин диалогдук жана монологдук кебин колдонуу билимине ээ жана тилдин кептик түрлөрүн билүү менен аларды иш жүзүнө ашыруу билимине ээ;
КК-16	кесиптик жана инсандык өнүгүүдө маселелерди өз алдынча аныктай билүү, өзүн-өзү өнүктүрүүдө педагогикалык иштеп чыгуулардын түрү катары отчётторду, рефераттарды жана докладдарды түзүү мүмкүнчүлүгүнө ээ.	Билет:	Теманын алкагында лексикалык материалдарды билет жана аларды чет тили боюнча сабактан тышкаркы сабактарды, оздук иштерди уюштурууда колдонууну билет.
		Кыла алат:	Чет тилинде тилдик материалды оозеки жана жазуу жүзүндө ишке ашыра алат;
		Ээ болот	Сөздөрдүн маанилеринин түрлөрүн аныктоо менен угуу, окуу жана жазуу көндүмдөрүнө ээ.

3-жадыбал. «Теориялык фонетика» дисциплинасы боюнча окуу-тематикалык план

№	Сабактын аталышы жана кыскача мазмуну	Сабактын мүнөзү жана максаты	Саат	Үй тапшырмасы / Independent Study Topics
1	**Course Introduction & Diagnostic Speaking**Introduction to the	Introduce students to the course, determine initial	2	Write a short self-introduction (100 words)

	course, assessing students' speaking level	pronunciation and speaking skills		
2	**The Sounds of English: Consonants**Overview of English consonants, place and manner of articulation	Teach correct articulation and classification of consonant sounds	2	Record yourself pronouncing 20 English consonants and compare with model pronunciation
Practical 1	**Consonant Pronunciation Drills**Practicing articulation, minimal pairs	Reinforce correct articulation of consonant sounds, focus on differentiating similar sounds	2	Practice 10 minimal pairs and record yourself
3	**The Sounds of English: Vowels**Overview of English vowels, short and long vowels, diphthongs	Develop accurate vowel pronunciation and recognition	2	Make a table of English vowels with examples and practice pronunciation
Practical 2	**Vowel Pronunciation Drills**Short vs long vowels, diphthongs	Reinforce correct vowel articulation, practice listening discrimination	2	Record 15 words with short and long vowels, compare with correct pronunciation
4	**Phonetic Transcription Basics**Introduction to IPA symbols for English sounds	Teach students to transcribe English words phonetically	2	Transcribe 10 words using IPA
5	**Word Stress and Syllable Structure**Rules of syllable division and primary/secondary stress	Understand word stress patterns and syllable structure	2	Identify stressed syllables in 15 words and practice pronunciation
6	**Sentence Stress and Rhythm**Stress patterns in sentences, rhythm in English speech	Develop natural sentence rhythm and intonation	2	Record a short paragraph focusing on sentence stress
Practical 3	**Sentence Stress & Rhythm Exercises**Applying stress patterns in sentences	Reinforce natural sentence stress and rhythm	2	Read a short text aloud, marking stressed syllables and rhythm
7	**Intonation Patterns: Statements and Questions**Rising/falling intonation, yes/no and wh-questions	Teach correct intonation for different sentence types	2	Write 5 questions and 5 statements, mark intonation and practice speaking

8	**Connected Speech**Assimilation, linking, elision, reduction in spoken English	Improve fluency and understanding of natural spoken English	2	Practice reading a short text with correct connected speech
Practical 4	**Connected Speech Practice**Linking, assimilation, elision drills	Improve fluency and natural speech	2	Record a short paragraph using connected speech techniques
9	**Phonological Processes**How sounds change in context, syllable structure variations	Understand and apply phonological rules	2	Identify phonological processes in 10 recorded sentences
10	**Stress in Compound Words and Phrases**Learn stress patterns in compounds, idiomatic phrases	Develop accuracy in compound word and phrase stress	2	Mark stress in 10 compound words and practice
Practical 5	**Compound Words & Phrase Stress Drills**	Apply correct stress in compounds and idiomatic phrases	2	Read a short text with compound words and mark stress patterns
11	**Intonation in Narrative Speech**Use intonation to convey meaning and emotion	Teach expressive intonation in storytelling	2	Record a short narrative (100–150 words) using proper intonation
12	**Weak Forms and Function Words**Pronunciation of weak forms in connected speech	Improve recognition and pronunciation of function words	2	Make a list of 15 function words and practice their weak forms
Practical 6	**Intonation & Weak Forms Exercises**	Practice intonation and weak forms in connected speech	2	Record a dialogue using weak forms and proper intonation
13	**Phonetics of Stress-Timed vs Syllable-Timed Speech**Understanding rhythm differences between English and native language	Analyze and compare rhythm in English and students' native language	2	Compare English speech with native speech and note differences
14	**Suprasegmental Features: Pitch, Loudness, Tempo**Develop control over prosodic features	Improve expressiveness and clarity in speech	2	Record a short paragraph manipulating pitch, loudness, and tempo
Practical 7	**Role-Play & Dialogue Practice**	Apply pronunciation, stress, intonation in conversation	2	Practice a dialogue with a partner and record it

15	**Phonetic Transcription of Connected Speech**Apply IPA transcription to natural speech	Develop transcription skills for continuous speech	2	Transcribe a short dialogue (50–60 words)
16	**Review & Final Pronunciation Assessment**Consolidate learning, assess progress	Demonstrate mastery of phonetic skills and prosody	2	Prepare a 2–3 minute oral presentation with proper pronunciation, stress, and intonation
Practical 8	**Storytelling Using Correct Pronunciation**	Integrate phonetic knowledge into narrative speaking	2	Prepare a 1-minute story focusing on stress, rhythm, and intonation

5. Аудиториялык сабактарда колдонулуучу билим берүү технологиялары

«Теориялык фонетика» сабагын өтүүдө аудиториялык сабактарда негизинен практикалык жана интерактивдүү методдор колдонулат. Бул сабактардын максаты – студенттердин англис тилинде оозеки сүйлөө компетенциясын, так жана түшүнүктүү айтылышты, басымдуу жана интонациялык өзгөчөлүктөрдү туура колдонуу жөндөмүн калыптандыруу.

Сабактарда студенттер фонетикалык материалды угуп, окуп, талдоо жана транскрипциялоо менен иштешет. Алар ар түрдүү кыска текстterди, сүйлөмдөрдү жана диалогдорду угуп, басымды жана интонацияны белгилөө, сөздөрдү жана фразаларды туура айтууну практика кылуу аркылуу фонетикалык көндүмдөрдү өркүндөтүшөт.

Практикалык сабактарда колдонулуучу негизги ыкмалар:

- Минималдык парларды жана үндөрдү айырмалоо (minimal pairs)
- Басым жана интонация көнүгүүлөрү
- Фонетикалык транскрипция боюнча көнүгүүлөр
- Диалог жана ролевик оюндар (role-play)
- Эл алдында сүйлөө жана баяндамаларды окуу

Студенттер өздөрүнүн жана группалаштарынын сүйлөөсүн угуп, салыштырып, баалап, пикир билдирүү аркылуу фонетикалык компетенцияны жана сүйлөө маданиятын жакшыртышат.

Окутуучунун негизги милдеттери:

- Студенттердин сүйлөө активдүүлүгүн жана фонетикалык аң-сезимин жогорулатуу
- Студенттердин басым, интонациялык жана ритмдик өзгөчөлүктөрдү туура колдонуу көндүмдөрүн өнүктүрүү
- Фонетикалык терминдерди жана түшүнүктөрдү өздөштүрүү, транскрипциялоо жана талдоо көндүмдөрүн калыптандыруу

- Студенттерди өз алдынча иштөө, өзүн-өзү баалоо жана оозеки коммуникацияны өркүндөтүү багытында колдоо

Бул ыкмалар студенттердин фонетикалык жөндөмдүүлүгүн, оозеки сүйлөө маданиятын жана кесиптик англис тилинде эффективдүү коммуникация жүргүзүү даярдыгын камсыз кылат.

6. Аудиториялык сабактарда колдонулуучу интерактивдүү билим берүү технологиялары

«Теориялык фонетика» сабагы студенттердин англис тилиндеги туура айтылыш, угуу жөндөмү, сөз басымын, интонацияны жана ритмди колдонуу көндүмдөрүн өркүндөтүүгө багытталган. Сабактарда негизинен практикалык, интерактивдүү жана коммуникацияга багытталган методдор колдонулат. Бул технологиялар студенттерге сүйлөмдөрдү жана тексттерди так жана ишенимдүү айтууга, угуу жөндөмүн жакшыртууга жана фонетикалык өзгөчөлүктөрдү практикада колдонууга шарт түзөт.

Теориялык фонетика сабагында колдонулуучу интерактивдүү билим берүү технологиялары:

1. Minimal Pairs Drills (Минималдык парларды практика кылуу) – үндөрдү жана фонемаларды айырмалоо көнүгүүлөрү. Студенттер угуп, айырмалоо жана туура айтууну үйрөнүшөт.
2. Pronunciation Repetition Exercises (Айтылышты кайталоо көнүгүүлөрү) – сөздөрдү, фразаларды жана сүйлөмдөрдү окуп, окутуучунун моделине ылайык так айтууну практика кылуу.
3. Stress and Intonation Drills (Сөз басымы жана интонация көнүгүүлөрү) – сөздөрдөгү жана сүйлөмдөрдөгү басым, интонация жана ритмди туура колдонуу көнүгүүлөрү.
4. Listening and Discrimination Exercises (Угуу жана айырмалоо көнүгүүлөрү) – студенттер аудиоматериалдан үндөрдү, сөздөрдү жана интонацияларды угуп, аны так ажыратууну үйрөнүшөт.
5. Choral Repetition (Топ менен кайталоо) – топ менен биргеликте сөздөрдү, фразаларды жана сүйлөмдөрдү окуу, сүйлөө ритмин жана интонацияны жакшыртуу.
6. Shadowing Technique (Көзмө-көз кайталоо техникасы) – аудиотекстти угуп, аны ошол замат кайталоо. Бул технология натуралуу сүйлөө ыргагын жана интонацияны өркүндөтөт.
7. Phonetic Transcription Practice (Фонетикалык транскрипция практикасы) – студенттер сөздөрдү жана сүйлөмдөрдү транскрипциялап, алардын үн кошулушун, басымдуу жана интонациялык өзгөчөлүктөрүн анализдейт.
8. Role-Play for Pronunciation (Айтылышты практика кылуу үчүн ролдук оюндар) – диалогдорду жана кыска сүйлөмдөрдү ролевик сценарийлерде окуу, туура айтылыш, басым жана интонацияны практика кылуу.
9. Peer Listening and Feedback (группалаштар угуу жана пикир берүү) – студенттер бири-биринин айтылышын угуп, туура эмес айтылган үндөрдү, басымды жана интонацияны аныктап, конструктивдүү пикир айтышат.

10. Audio-Video Recording and Analysis (Аудио-видео жазуу жана талдоо) – студенттер өз сүйлөөсүн жазып, кийин интонация, сөз басымы, ритм жана айтылышты талдап жакшыртууга мүмкүнчүлүк алышат.
11. Dictation Exercises (Диктант көнүгүүлөрү) – аудиотекстти угуп, сөздөрдү так жазуу жана туура айтылышты практика кылуу.
12. Tongue Twisters (жаңылмачтар менен көнүгүүлөр) – кыйын үндөрдү жана сөз айкаштарын туура жана так айтууну өнүктүрүү.

Бул интерактивдүү технологиялар студенттерге фонетикалык компетенттүүлүктү, туура айтылышты, угуу жөндомүн, сөз басымын жана интонацияны өркүндөтүүгө шарт түзөт, ошондой эле сүйлөө маданиятын жана оозеки коммуникацияны калыптандырууга багытталган.

6. ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫ БОЮНЧА ТЕКШЕРҮҮЧҮ-БААЛООЧУ ИШМЕРДҮҮЛҮКТҮ УЮШТУРУУ

Дисциплинаны өздөштүрүүнүн натыйжаларын текшерүү жана баалоо окутуучу тарабынан практикалык сабактарды өтүү, ошондой эле студенттердин өз алдынча иштерди аткаруу, модулдук текшерүү, арадагы аттестация (зачет) жараянында жүзөгө ашырылат. Практикалык сабактардын мазмуну боюнча ар бир практикалык сабакта оозеки сурамжылоо (күндөлүк текшерүү) жүргүзүлүп, студенттердин оозеки жооптору салттуу шкалада да, упайлык шкалада да бааланат (мисалы, "эң жакшы" – 86-100 упай, "жакшы" – 76-85 упай, "орто" – 60-75 упай, "жаман" – 0-59 упай). Модулдук текшерүү жана арадагы аттестация (зачет) оозеки формада өткөрүлүп, ал үчүн үч суроодон турган билеттер даярдалат. Билеттер теориялык маселелерди да, практикалык мүнөздөгү тапшырмаларды да камтышат. Студенттердин билеттердин суроолоруна берген жооптору салттуу шкалада да, упайлык шкалада да бааланат (мисалы, "эң жакшы" – 86-100 упай, "жакшы" – 76-85 упай, "орто" – 60-75 упай, "жаман" – 0-59 упай). Студенттердин практикалык сабактардан жана эки модулдан топтогон упайлары жыйынтыктоочу бааны коюу үчүн жетиштүү болсо, алар арадагы аттестациядан (зачеттон) бошотулат.

Окутуунун натыйжалары жана аларды баалоо формалары №4 жадыбал

Окутуунун натыйжалары (өздөштүрүлгөн билимдер, билгичтиктер, көндүмдөр)	**Окутуунун натыйжаларын баалоонун формалары жана усулдары**
Англис тилинде сөздөрдү туура, так жана маданияттуу айтууну билүү	Практикалык сабактарда оозеки жоопторду жана айтылышты байкоо, баалоо
Сөздөрдүн жана сүйлөмдөрдүн айтылышын, басымды жана интонацияны туура колдонуу	Minimal pairs, stress & intonation drills, видеосүйлөө жана талдоо аркылуу баалоо
Фонетикалык транскрипцияны туура жасоо жана анализдөө	Фонетикалык транскрипция боюнча тапшырмаларды текшерүү, практикалык күндөлүк анализ
Сүйлөмдөрдү жана текстерди ритм, ыргагы жана интонациясына жараша айтууну билүү	Shadowing техникасы, role-play жана видеосүйлөө аркылуу баалоо

Диалог жана кыска текстерди угуп, маанисин так аныктоо (listening skills)	Угуу көнүгүүлөрүн аткаруу жана оозеки жоопторду баалоо
Ар кандай сөздөрдү, фразаларды жана үндөрдү айырмалоо жөндөмү	Minimal pairs drills, listening discrimination exercises аркылуу баалоо
Фонетикалык өзгөчөлүктөрдү риторикалык жана коммуникативдик максатта колдонуу	Диалог, кыска баяндамаларды окуу, peer feedback жана video analysis аркылуу баалоо
Өзүнүн жана группалаштарынын айтылышына сын-пикир айтып, конструктивдүү сунуш берүү	Peer assessment, рефлексиялык талдоо, видеосүйлөө анализи
Кыска текстерди жана диалогдорду натуралуу ритм жана интонация менен айтууну практика кылуу	Role-play, shadowing, choral repetition көнүгүүлөрү аркылуу баалоо
Өз алдынча иштөө жана фонетикалык көндүмдөрдү жакшыртуу үчүн рефлексия жүргүзүү	СӨИ, рефлексиялык отчетторду текшерүү
Финалдык оозеки айтылышты, интонацияны, басымды жана ритмди колдонуу көндүмдөрүнө ээ болуу	Модулдук жана жыйынтыктоочу аттестация (oral exam/presentation)

7. **Студенттин дисциплина боюнча модулдагы, баа коюлуучу зачеттогу (экзамендеги) жоонторун баалоо**

Баалоо шкаласы

- **5 – эң жакшы (86–100)**
- **4 – жакшы (76–85)**
- **3 – орто (60–75)**
- **2 – жаман (0–59)**

Баалоо рубрикасы (компетенциялар боюнча) №5 жадыбал

Теориялык фонетика: Баалоо критерийлери (Rubric)				
Компетенциялар	**5 – Excellent / Эң мыкты**	**4 – Good / Жакшы**	**3 – Satisfactory / Орто**	**2 – Needs Improvement / Жаман**
Коммуникативдик компетенция (оозеки айтылыш)	Сөздөрдү так, логикалуу, ишенимдүү жана эркин айтып, аудитория менен	Сөздөрдүн негизги мааниси берилет, бирок кичине айтылыш	Ой бөлчөк-бөлчөк берилет, сүйлөөдө ишеним жетишсиз	Оюн так жеткире албайт, сүйлөө үзгүлтүккө учурайт

	активдүү байланыш түзөт	катачылыктар бар		
Фонетикалык компетенция (айтыш, басымдуу, **интонация)**	Сөздөрдү жана сүйлөмдөрдү туура айтат, басымды жана интонацияны натыйжалуу колдонот	Айрым сөздөрдө же интонацияда каталар бар, бирок сүйлөө түшүнүктүү	Көп каталар, басымдуу жана интонациянын колдонулушу алсыз	Айтылыш, басымдуу жана интонация түшүнүүгө тоскоолдук жаратат
Аргументациялык компетенция (диалог жана мини-баяндамалар)	Фонетикалык ой-түшүнүктөрдү логикалуу, жүйөлүү, мисалдар менен далилдейт	Аргументтер бар, бирок логикалык байланыш начар	Аргументтер алсыз, далилдер жетишсиз	Аргументтер жок же негизсиз
Лингвистикалык компетенция (грамматика, лексика)	Грамматикалык, лексикалык жана фонетикалык каталар минималдуу	Айрым грамматикалык жана лексикалык каталар бар	Көп каталар сүйлөөгө тоскоол болот	Каталар ойду түшүнүүгө олуттуу тоскоолдук жаратат
Вербалдык эмес компетенция (жест, коз караш, үн)	Дене тили, көз караш, үн жана интонация натыйжалуу колдонулат	Вербалдык эмес каражаттар жарым-жартылай колдонулат	Колдонуу алсыз, сүйлөөгө жардам бербейт	Такыр колдонулбайт же туура эмес
Аналитикалык компетенция (фонетикалык талдоо)	Сүйлөмдөрдү жана текстерди угуп, үндөрдү, басымды, интонацияны терең талдайт	Талдоо бар, бирок үстүрт	Талдоо фрагментардуу	Талдоо жүргүзө албайт
Угуу жана айырмалоо компетенциясы	Минималдык парларды жана аудио материалдарды так айырмалайт	Айрым үндөрдү туура айырмалайт	Кээде туура эмес айырмалайт	Угуу көндүмү начар, үндөрдү айырмалай албайт
Жазуу жана транскрипция компетенциясы	Фонетикалык транскрипция жана жазуу иштери логикалуу, структуралданган, эрежелер сакталган	Айрым каталар бар, бирок негизги ой берилген	Транскрипция жана жазуу алсыз	Талапка жооп бербейт, каталар көп

Рефлексия жана озүн-өзү баалоо	Өз сүйлөөсүн сынчыл талдап, так жыйынтык чыгарат	Өзүн баалоо жарым-жартылай	Рефлексия формалдуу	Рефлексия жок

8. КАЛТЫРЫЛГАН САБАКТАРДЫ КАЙРА ТАПШЫРУУНУН ТҮРЛӨРҮ ЖАНА ФОРМАЛАРЫ

Студент аудиториялык сабактарга катышпаган учурда, ал ошол аудиториялык иштин программасын жана мазмунун өз алдынча өздөштүрүп, жумушчу дептерине өзү калтырган көнүгүү дептерин жана конспектисин жазып окутуучуга көрсөтөт, ошондой эле жумушчу дептерине өзү калтырган практикалык сабактын суроолоруна окуу-усулдук, грамматика боюнча көнүгүү китептеринен жоопторду таап жазып, аны окутуучуга оозеки жана жазуу тапшырат, өзү калтырган тема боюнча СӨИ (студенттин өз алдынча ишин) аткарып, аны окутуучунун астында коргойт. Эгер модулга же зачетко чейин ушул иштерди аткарбаса, студент модулдук текшерүүгө жана зачетко киргизилбейт. Ал эми сабактынр түрү, аткара турган иштери жана баалоо формасы төмөндөгү жадыбалдан көрсөттүк. №6 жадыбал

Теориялык фонетика: Сабактарды баалоо жана тапшырма формалары

Сабактын түрү / тапшырма	**Студенттин аткара турган иштери**	**Баалоо формасы**
Phonetic Reading & Analysis (Калтырылган текстти окуу жана талдоо)	Сабакта берилген текстти окуп, сөздөрдүн айтылышын, фонемаларды, басымды жана интонацияны белгилөө; фонетикалык транскрипция жасоо	Жумушчу дептерди текшерүү; оозеки жана жазуу суроолорго жооп берүү; айтылыштын тактыгын жана басымды баалоо
Independent Pronunciation Practice (СӨИ: оз алдынча айтылыш практикалоо)	Калтырылган тема боюнча сөздөрдү жана сүйлөмдөрдү оозеки айтуу; басымдын жана интонациянын туура колдонулушун көрсөтүү; минималдык парларды аткаруу	Оозеки практика аркылуу баалоо; айтылыш, ритм, интонация жана басымдын тактыгы боюнча баалоо
Phonetic Exercises in Workbook (Жумушчу дептердеги конүгүүлөр)	Фонетикалык транскрипция көнүгүүлөрүн аткаруу, минималдык парларды жазып практика кылуу, сөздөрдүн жана сүйлөмдөрдүн айтылышын жазуу	Жазуу түрүндө баалоо: транскрипциянын тактыгы, басымдын жана интонациянын туура колдонулушу, сөздөрдү туура айтуу

Dialogue and Pair Work (Диалог жана жуптарда иштөо)	Сүйлөмдөрдү жана сөздөрдү так айтуу, басымды жана интонацияны туура колдонуу; группалаштарын айтылышын угуп сын-пикир берүү	Оозеки баалоо: активдүүлүк, айтылыштын тактыгы, интонация жана ритм, сын-пикир берүү жөндөмү
Visual Phonetic Mapping (Презентация жана кластер / Венн диаграммасы)	Тексттеги үндөрдү, сөздөрдү жана интонациялык үлгүлөрдү визуалдык түрдө көрсөтүү; сөздөрдүн айтылышын салыштыруу, басымдуу элементтерди белгилөө	Оозеки жана жазуу түрүндө баалоо: айтылыштын тактыгы, фонетикалык талдоо, интонация жана ритм, визуалдык структуралык тууралык
Phonetic Grammar & Sound Drills (Грамматикалык жана фонетикалык көнүгүүлөр)	Минималдык парларды жазып практика кылуу, сөздөрдү туура айтылышы менен колдонуу, сүйлөмдөрдү түзүү	Жазуу түрүндө баалоо: айтылыш, басымдуу жана интонациялык эрежелерди туура колдонуу, сөздөрдү туура тандоо жана транскрипциялоо

9. ДИСЦИПЛИНАНЫН ОКУУ-УСУЛДУК ЖАНА МААЛЫМАТТЫК КАМСЫЗДООСУ

1. https://www.toastmasters.org – Оозеки коммуникация жана риторика көндүмдөрү боюнча онлайн-материалдар
2. https://www.edutopia.org/discussion-skills – Дискуссия жана топтук талкуу көндүмдөрү
3. https://www.coursera.org/courses?query=public%20speaking – Ар кандай риторикалык жана коммуникация курстары
4. https://writingcenter.unc.edu – Жазуу жана аргументтерди түзүү боюнча ресурстар
5. https://www.khanacademy.org/college-careers-more/college-careers/college-skills – Оозеки жана жазуу көндүмдөрүн өнүктүрүүгө арналган интерактивдүү тапшырмалар

10. ОКУУ ДИСЦИПЛИНАСЫНЫН МАТЕРИАЛДЫК-ТЕХНИКАЛЫК КАМСЫЗДООСУ

- проектор;
- интерактивдүү такта;
- компьютер;
- аудио-видео жабдуулар;
- интернет ресурстар.

11. Теориялык фонетика сабагы үчүн оозеки тапшырмалардын темалары

1. English Consonant Sounds
2. English Vowel Sounds
3. Diphthongs in English
4. Minimal Pairs Practice
5. Word Stress Rules
6. Stress in Compound Words
7. Sentence Stress Patterns
8. Rhythm of English Speech
9. Rising Intonation in Questions
10. Falling Intonation in Statements
11. Intonation in Lists and Emphasis
12. Connected Speech: Linking
13. Connected Speech: Assimilation
14. Connected Speech: Elision
15. Weak Forms in English
16. Phonetic Transcription of Words
17. Phonetic Transcription of Sentences
18. Pronunciation of Professional Vocabulary
19. Intonation in Narrative Speech
20. Intonation in Dialogues
21. Pitch, Loudness, and Tempo Modulation
22. Emphasizing Key Words in Speech
23. Pronouncing Homophones Correctly
24. Stress in Phrasal Verbs
25. Intonation for Expressing Emotion
26. Oral Reading with Correct Stress
27. Oral Storytelling
28. Listening and Repeating Exercises
29. Peer Feedback on Pronunciation
30. Analyzing Native Speaker Pronunciation